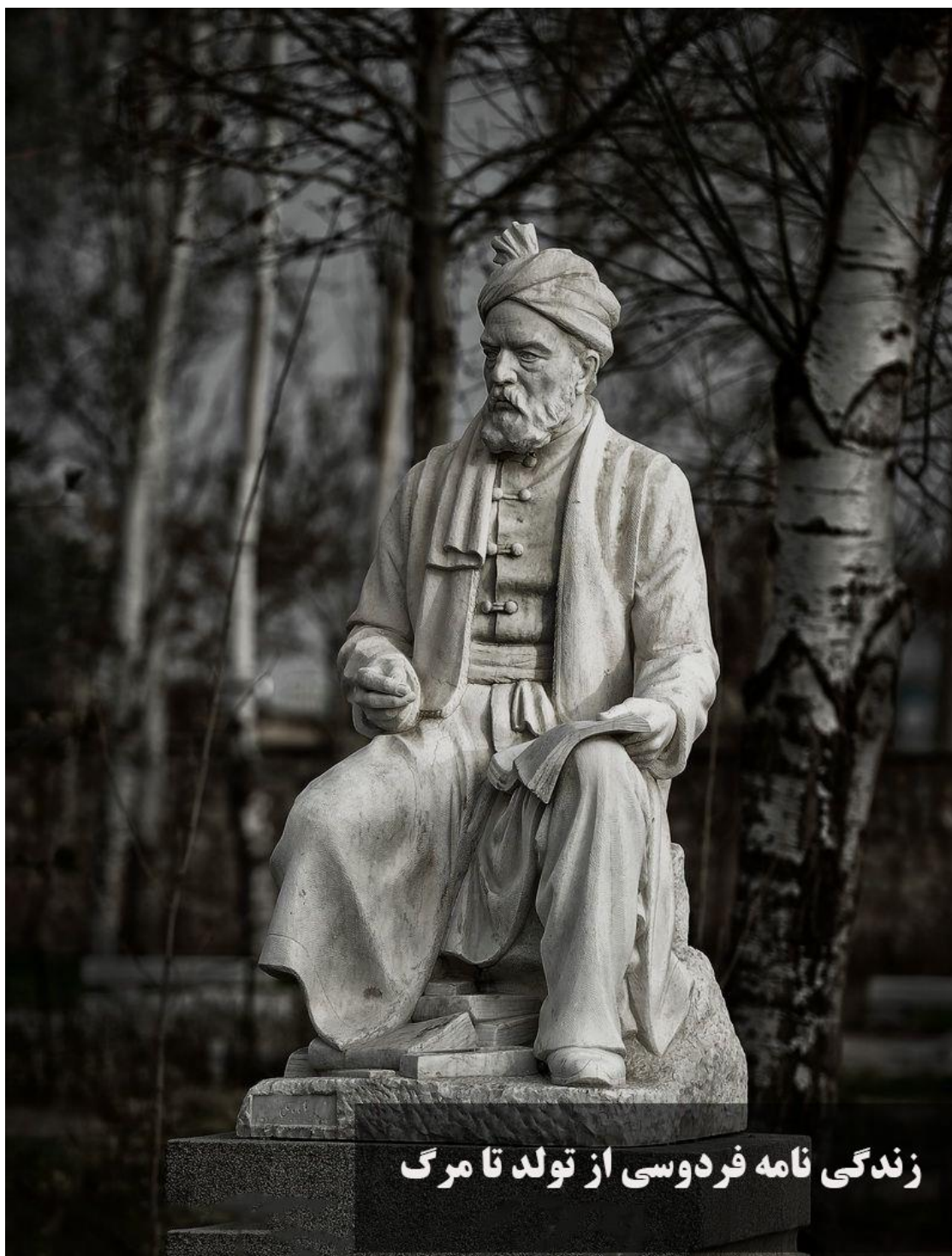

<https://parsiday.com>

زندگی نامه فردوسی

حکیم ابوالقاسم فردوسی، یکی از بزرگ ترین شاعران حماسه سرای ایران، در سال ۳۲۹ هجری قمری (۹۴۰ میلادی) در روستای پاژ، نزدیک توس خراسان، به دنیا آمد. اطلاعات دقیقی از زادروز او وجود ندارد، اما برخی منابع به اول بهمن اشاره کرده اند. فردوسی دوران کودکی خود را در خانواده های دهقان و اهل فرهنگ گذراند. او با مطالعه ادبیات کهن ایران و آشنایی با تاریخ و اسطوره های ایرانی، توانست پایه های شاهنامه را شکل دهد.

علاقه حکیم فردوسی به تاریخ و تحصیل در دوران جوانی

حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال های اولیه زندگی خود به یادگیری علوم و ادب پرداخت. او مقدمات تحصیل را نزد پدر و در مکتب خانه های پاژ و توس فرا گرفت و سپس برای ادامه تحصیل به مدرسه ای در توس رفت. از همان دوران، فردوسی به مطالعه داستان های تاریخی علاقه مند شد. توان مالی او این امکان را فراهم ساخت تا دوران نوجوانی و جوانی خود را صرف کسب دانش و آگاهی از تاریخ کند.

دوران کودکی فردوسی همزمان با دوران سلطنت سامانیان بود. پادشاهان سامانی به شدت به ادبیات ایران علاقه مند بودند و با حمایت از زبان فارسی، عصری درخشان برای پرورش زبان و اندیشه ایرانی فراهم کردند. فردوسی در مدرسه با فردی به نام محمد بن حسن آشنا شد و این دو به مدت چهار سال با هم در کنار هم بودند.

ازدواج و خانواده حکیم فردوسی

تاریخ دقیقی از زمان ازدواج حکیم فردوسی در منابع ذکر نشده است؛ اما طبق منابع موجود، پسر او در سال 359 هجری قمری به دنیا آمده است. فردوسی دو فرزند داشت، یک دختر و یک پسر. متأسفانه پسرش را در دوران حیات خود از دست داد.

نام و شهرت حکیم فردوسی

همان طور که می دانید، بسیاری از شاعران در واقعیت نام هایی متفاوت از آنچه که شناخته می شوند داشتند. فردوسی نیز یکی از این شاعران بود و نام اصلی او ابوالقاسم حسن پور علی توسی بود. شهرت او اما به عنوان ابوالقاسم فردوسی شناخته می شود، او خالق کتاب شاهنامه و یکی از بزرگان و اعتبارات ایران زمین به شمار می رود.

آثار فردوسی

مشهورترین اثر فردوسی، شاهنامه است که به عنوان بزرگ ترین اثر حماسی زبان فارسی و یکی از برترین آثار ادبی جهان شناخته می شود. شاهنامه شامل حدود ۵۰ هزار بیت است که به بیان تاریخ، اسطوره ها و داستان های پهلوانی ایران می پردازد. این اثر در سه بخش اصلی تقسیم می شود:

- شامل داستان های آغازین خلقت و اولین پادشاهان ایران همچون کیومرث، هوشنگ و جمشید: **بخش اسطوره ای**
- روایت کننده داستان های پهلوانان بزرگی چون رستم، سهراب، اسفندیار و دیگر قهرمانان ملی: **بخش پهلوانی**
- به روایت تاریخ ایران از دوران اشکانیان تا ورود اعراب به ایران می پردازد: **بخش تاریخی**

شاهنامه نه تنها اثری ادبی است، بلکه از لحاظ تاریخی و فرهنگی نیز گنجینه ای بی نظیر به شمار می آید. فردوسی با سرایش این اثر توانست هویت ایرانی و زبان فارسی را در برابر هجوم فرهنگی اعراب حفظ کند.

که از جان شیرین شدم ناپسند ز من پسند نیزم می جاودان بکشید بسیار بار در کسین	میدون بدل گفت دیوسفید ز کست نه مهر باز نذران تمتق بر نیروی جان آسین	بماند من زنده ام جاودان بر دیده پی و پوست یابم ران میداد در را به انسان نوید	بدل گفت کسستم گرام و جانا کرایه و کما از جنگ این اردو می گفت ازین که نه دیوسفید
---	---	--	---

بگردن بر آورد و من کنیز بگرش از تن چسپه تیره کشید بقره که بست آن گانی کند	بزد دست برداشت آن شیر فرود در سنجر دلش برید بیامه ز اولاد کشا و بند	بنا لید باد او کرد که جان کرتن وی بردن فتی جهان سجود میان کنی کشید	باخر بنگ آمد از کار زوش بر زین تجو شیر تیان مهر عار کسرتن کشته بود
---	---	--	--

سبک نوشتن فردوسی

سبک نوشتن فردوسی در شاهنامه، شیوه ای حماسی و پرحلاکت است. او با بهره گیری از زبانی ساده و روان، توانست مفاهیم عمیق و پیچیده را به گونه ای بیان کند که برای تمام اقشار جامعه قابل فهم باشد. برخی ویژگی های سبک او عبارتند از:

- فردوسی به ندرت از واژگان عربی استفاده کرده و تلاش کرده زبان فارسی کهن: **استفاده از واژگان اصیل فارسی** را زنده نگه دارد.
- او با استفاده از توصیفات دقیق و جذاب، صحنه های نبرد، جشن ها و احساسات شخصیت ها: **تصویرسازی قوی** را به خوبی به تصویر کشیده است.
- وزن و قافیه در اشعار فردوسی به گونه ای است که خواننده را به وجد می آورد و: **آهنگ و موسیقی شعر** به راحتی در ذهن باقی می ماند.

اثر معروف فردوسی

شاهنامه، اثر معروف فردوسی، یکی از مهم ترین میراث های ادبی ایران و جهان به شمار می آید. این کتاب ارزشمند نه تنها داستان های اسطوره ای و پهلوانی ایران را روایت می کند، بلکه نمایانگر هویت، تاریخ و فرهنگ ایرانی است. فردوسی در شاهنامه با زبانی فاخر و تصویری، پهلوانانی همچون رستم، سهراب، و اسفندیار را به تصویر کشیده است. این اثر در حفظ و ترویج زبان فارسی نقش بی بدیلی داشته و همچنان یکی از منابع اصلی الهام برای ادیبان و هنرمندان است. فردوسی در سال 370 یا 371، به نظم در آوردن شاهنامه را آغاز کرد.

دیگر آثار فردوسی

اگرچه شاهنامه برجسته ترین اثر فردوسی است، اما برخی منابع به وجود آثار دیگر او نیز اشاره کرده اند، هرچند این آثار به طور مستقل باقی نمانده اند و در دسترس نیستند. گفته می شود که او در جوانی اشعاری در قالب های دیگر نیز سروده است، اما شاهنامه اوج هنر و توانایی او را نشان می دهد.

مرگ فردوسی

فردوسی در سال ۴۱۱ هجری قمری (۱۰۲۰ میلادی) در توس درگذشت. برخی منابع اشاره کرده اند که او در دوران پیری و در شرایط سخت مالی از دنیا رفت. مرگ فردوسی با تلاش سلطان محمود غزنوی برای دلجویی از او همزمان بود، اما این تلاش ها به سرانجام نرسید. گفته می شود که به دلیل شیعه بودن، اجازه دفن او در قبرستان مسلمانان داده نشد و در باغ شخصی خود به خاک سپرده شد.

آرامگاه حکیم فردوسی: تاریخچه و بازسازی

در نهایت، فردوسی در حیاط خانه خود دفن شد و یکی از حاکمان محلی غزنویان بنایی در محل مقبره او ساخت. متأسفانه، آرامگاه فردوسی به مرور زمان دچار ویرانی شد تا اینکه در دوران حکومت پهلوی، در سال های 1307 تا 1313 شمسی، به دستور رضا شاه پهلوی و با همکاری انجمن میراث فرهنگی، بنای آرامگاه فردوسی به طور کامل بازسازی شد.

امروزه آرامگاه فردوسی در 20 کیلومتری شمال غربی شهر مشهد، در مسیر عبوری به سمت کلات نادری و در نزدیکی شهر تاریخی طبران و بقعه تاریخی هارونیه واقع شده است.

روستای پاژ، زادگاه فردوسی، امروزه با نام روستای فاز شناخته می شود و در حال حاضر در 28 کیلومتری آرامگاه او قرار دارد.

در سال 1313 شمسی، همزمان با برگزاری آیین هزاره فردوسی، بنای جدید آرامگاه رونمایی شد. در سال 1348، استاد هوشنگ سیحون، معمار برجسته ایرانی، طراحی نهایی آرامگاه را به اتمام رساند و شکل کنونی بنای آرامگاه فردوسی نتیجه طراحی اوست.

نظر بزرگان و صاحب نظران درباره حکیم فردوسی و شاهنامه

در ادامه، گزیده ای از نظر بزرگان و صاحب نظران درباره شاهنامه و فردوسی، شاعر ملی بزرگ ایران را می بینیم:

ملک الشعراء بهار:

فردوسی استخوان بازوی ایرانیان را قوی ساخت و قلب مردم پارسی زبان را فراخ و سینه های آنان را پهن کرد. او قدم های آنان را در راه مردی، مردانگی، رشادت و غیرت استوار و ثابت ساخت.

مجتبی مینوی:

زبان فارسی به عنوان وسیله ای برای استحکام اتحاد و ارتباط طوایف ایرانی عمل کرد. شاهنامه پایه و مایه زبان فارسی را چنان غنی و محکم ساخت که از آن پس فراموشی یا نابودی آن غیرممکن بود.

حبیب یغمایی:

اگر تمام ثروت ایران از زمان محمود غزنوی تاکنون در یک کفه ترازو قرار گیرد و شاهنامه فردوسی در کفه دیگر، در پیشگاه خردمندان و صاحب دلان جهان این کفه سنگین تر خواهد بود.

زندگی نامه فردوسی PDF دانلود

این مقاله، اینجا کلیک کنید PDF برای دانلود نسخه

نتیجه گیری

فردوسی با خلق شاهنامه نه تنها فرهنگ و تاریخ ایران را زنده نگه داشت، بلکه اثری جاودان برای تمام بشریت به یادگار گذاشت. سبک نوشتن او، سرشار از عشق به وطن و زبان مادری، نمونه ای بی نظیر از ادب حماسی است که همچنان الهام بخش شاعران و نویسندگان معاصر است.

<https://parsiday.com>